RESOLUTION UNDER RULE 122 *Re*: DISAPPROVING OF THE MYSORE STATE CIVIL SERVICES (PREVENTION OF STRIKES) ORDINANCE, 1966.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the Mysore State Civil Services (Prevention of Strikes) Ordinance, 1966 (Ordinance No. 1 of 1966)."

Mr. SPEAKER.— Resolution moved:

"That this House disapproves the Mysore State Civil Services (Prevention of Strikes) Ordinance, 1966 (Ordinance No. 1 of 1966)."

The hon. Minister may now move the Bill.

(*The Hon'ble Home Minister rose to move the Bill*)

Sri S. SIVAPPA.—On a point of order Sir, only a few minutes back, a question relating to the Health Minister was deferred because the Health Minister was not present. I questioned whether the principle of joint responsibility is there in the Cabinet. Now this Bill is in the name of the Chief Minister and I request the Chair to defer this Bill till the Hon'ble Chief Minister in whose name the Bill stands, arrives in the House.

Mr. SPEAKER.—Is there anybody supporting this point of order with any fresh arguments?

Sri K. LAKKAPPA.—Sir, even on Saturday, the Hon'ble Chief Minister......

Mr. SPEAKER.—On Saturday, when I was not here the hon. member Sri K. Lakkappa said something which I read.

Sri K. LAKKAPPA.—This Bill stands in the name of the Chief Minister and he has to move this Bill. When the House is sitting, even if the Chief Minister wants to go out of station, he has to take your permission and he must see that joint responsibility has been shouldered by other colleague. So far, he has not made such a request to you. His responsibility has not been shifted to the Home Minister. Therefore in the absence of these things, even the Home Minister has no right to move this Bill. I also request that till the Chief Minister comes back, this Bill may be deferred. That is my request in supporting Sri Sivappa.

Mr. SPEAKER.—A point of order has been raised and in support of this, reference is made to two points.

Sri V. M. DEO (Gubbi).—Sir, you will agree that this is a most unusual Bill that is coming before any legislature in India, including the Parliament, and the circumstances for bringing this Bill should be fully explained notwithstanding the fact that the entire Cabinet has exercised full deliberation and all of them know what it is. I think

when all is said and done, it is rather very unfortunate that the Chief Minister in whose name the Bill stands, is not here to move the Bill—not that the other Minister has no right. But you will see that propriety requires that it should have been moved by the Chief Minister. That is my submission. Thank you.

Sri ANNARAO GANAMUKHI (Afzalpur).—The Minister in charge of this Bill and who introduced this Bill is the Chief Minister and if he is the Member in charge, of the Bill, then I think, to entrust this duty to another Member is not justified ond in the unusual circumstanees, it cannot be entrusted to another Minister. Besides, if the Chief Minister is in station and if he is attending to any other business, I do not think any other business can get priority over the business of the House. Because portfolios have been allotted to particular Ministers and they are handling their own port folios. Unless it be that the particular Minister is away from the Station or because of a particular circumstance he cannot attend the Assembly, and because there is joint responsibility, I do not think it would be proper on the part of the Government to entrust the Bill to any other Member. That is my submission, Sir.

Mr. SPEAKER.—Would the Hon'ble member cite any rule or precedent or is it a generalisation of arguments based on that ?

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—Sir, it does not require any rule. I think it is a convention followed everywhere. Unless it be that the particular Minister is unfit for piloting this Bill, I do not think there is any reason that another Minister should be entrusted with his work. Why the Minister who is concerned with the Department, concerned with this particular Bill who has introduced this Bill, should shrik his responsibility and duty and try to entrust it to other Ministers. Here also the concerned Minister has been piloting the Bills. I do not think there is any qualifications—the only qualification is, if he is not well, or if he is out of station, then there is sufficient justification for this. If the Chief Minister is out of station, I do not see any reason why this Bill should be held up. But he is in station and I do not think that it is proper that the Home Minister should be asked to pilot this Bill.

Sri V. M. DEO.—Most probably, you did not get it properly, Sir.

Mr. SPEAKER.—I have got it properly. When there are certain rules, members must try to follow them.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, before you give your ruling, I would like to add that this Bill is a very important Bill and it stands in the name of the Chief Minister. This House is very anxious why the Chief Minister particularly should absent himself from this House while piloting this important legislation? Has he been incapacitated, is he ill or is there any other reason? Why an important Bill like this cannot be moved by the Chief Minister even though he is in station. The crux of the problem is, he is in station and this is a very important Bill where the entire State is anxious to know what are the reactions of the Chief Minister for piloting this Bill ? Is he absent because he is incapable of discharging his responsibility? That is the most important thing.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We want to know from the Speaker whether the Chief Minister has made any request.

Mr. SPEAKER.—One request I would like to make to Hon'ble Members: It is that when I am giving a Ruling, when I have finished three or four sentences, they may make a request and then at least they may intervene. Members should not simply get up and go on saying like this.

Secondly, so far as the point of order is concerned, one must know precisely what is the rule or convention or any article of the Constitution which is violated. I asked for the rule, they say it is convention. Very interesting was the point canvassed by the Hon'ble Leader of the Opposition.

He referred to the Joint responsibility and began his argument by saying that when the Hon ble Minister for Health was not present the question was deferred though there was joint responsibility which appeared to have been partly canvassed on Saturday also. It was suggested that as a matter of policy that work should have been attended to by somebody else and the question should not have been held over. What has been done today is not the best thing. However this is not a point of order. It has often been said by hon. Members that when answers are given, they would like to have the Minister in charge is the House so that supplementaries may be answered properly. And it in not for the first time that a request from the Hon'ble Minister who is absent comes that his questions may be held over, and it is held over. I shall have no objection to allow the question to be put, but when there is no answer, I can do nothing. So, questions are being arranged to be answered so as at least to derive or attempt to derive the maximum satisfaction to the members, for eliciting answers.

Suppose there is a matter of policy and the House votes it down. It means or amounts to no-confidence. Then, one Minister cannot say "it is a matter of policy which was canvassed by another Minister, and therefore I am not responsible and I will not resign". The scope of operation of Joint responsibility is not for a particular matter. So far as the introduction or piloting of the Bill is concerned it is a totally different matter. Since there is joint responsibility it does not matter who pilots on a particular day. It does not matter in the least. But it was said—in as much as there was apportionment of work, distribution of portfolios and a particular minister in charge of this portfolio to which the subject matter of this Bill relates or the Ordinance relates, that Minister alone should introduce it and a Minister having introduced, that Minister alone should pilot it. I do not think there is any point of order in it. The view that, that Minister alone should introduce is itself not correct. Because, the rules of procedure which we are observing in the course of our work definitely makes it clear that a Minister means any Minister of Government. This is what it means. 'Minister means a member of the Council of ministers and a Minister includes a Deputy

Minister and a Parliamentary Secretary also'. So, any Minister can act on behalf of the Government, on behalf of his colleague who is not present. Even when he is present, if he makes a request, I do not see any rule standing in the way. Unless there is violation of rules of convention, there is no point of order.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Then, why should there be distribution of portfolios ?

Mr. SPEAKER.—Order. Order. The first request of mine has been deliberately trampled upon. I said that when I am giving a ruling, members should have patience.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಬರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I will give the ruling and then the member may ask. I have no objection to answer him after I complete the ruling.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—That point also may be borne in mind, Sir.

Mr. SPEAKER.—I conclude the ruling by saying that there is no substance in the point of order. When it said " one minister " and the rule further prescribes it as a Government Bill, any Minister can attend to it.

Then a question was raised whether the Chief Minister is ill or his not coming is contumacious. I know that the Hon'ble Chief Minister is not well. There was an engagement fixed in which he and I were to discuss certain matters relating to the Legislature Secretariat and the meeting could not take place because he is unwell. Besides this personal knowledge, intimation has been sent to the Secretariat that he is unable to come and will not be attending the House and the Hon'ble Minister for Home has been entrusted with his work. If the Home Minister requests another of his colleagues to attend to this work, no rule prevents him from doing so.

Sri S. SIVAPPA.—We are only speaking of conventions.

Sri K. LAKKAPPA.—I want a clarification, Sir. Though what I say may be a negative approach, yet there is joint responsibility......

Mr. SPEAKER.—I am glad that the Hon'ble Member is trying to understand a very difficult thing. I may give him the benefit of my advice in the chambers, but not on the floor of the House.

ಶ್ರೀ ಎ ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ (ಮಂಗಳೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ—ಈ ರೆಸೋಲ್ಯೂಶನ್ ಅಪ್ರೂವ್ ಆದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೂಳ್ಳುಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Is it a point of order ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Order. Order. Members must remember that by simply getting up, they do not get a right to participate. This is not a debate. The Hon'ble Sri Krishna Shetty has raised a point. If I feel any doubt, I will ask. But if anybody else wishes to contribute, he must ask me and after I permit him, then alone, he should contribute.

Sri K. LAKKAPPA.—It is always presumed that I am saying something with your permission.

Mr. SPEAKER.—The member should always take it that it is efused.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—Sir, I feel that the point made by Sri Krishna Shetty has some relevance. Sri Gopala Gowda has just moved a resolution under Rule 122 of the rules of procedure. Naturally it has to get precedence over the motion that was introduced.

Mr. SPEAKER.—Could the Hon'ble Member pause a little ? If I had only received it as a non-official resolution, I would have sent it to the ballot box. Because of the......

Sri S. M. KRISHNA.—Even under the rules, it may not be called as a non-official resolution.

Mr. SPEAKER.—Then, what kind of resolution is it ? Is it Government resolution ? That is why I may say that, I had discussions with two Hon'ble Members who gave notice and there were difficulties. They were resolved and these two have to be discussed. That is the precedent which we have followed on a prior occasion. I showed it to them. Even now I am willing to show it.

Sri S. M. KRISHNA.—This is not even an amendment; this is by way of a clear resolution.

Mr. SPEAKER.—I am prepared to give a ruling.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ಬಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ವೋಟಿಗೆ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

Sri G. V. GOWDA (Palya).—Sir, having come, it may be discussed. Supposing it is discussed together and the first item is voted down; automatically, the second item gets through.

Mr. SPEAKER.—Off-hand impresion without previous study !

Sri S. SIVAPPA.—Even in the Agenda this finds a separate place, under rule 122. That means, even taking the subjects as per the agenda prepared, this resolution comes first. After disposing this, you have to go to the next item. So, we shall deal with item No. 2 *i e.*, resolution by Sri Gopala Gowda and Sri Krishna Shetty and dispose of that and then go to item 3.

† **Sri ANNARAO GANAMUKHI.**—Sir, under rule 122, the only condition laid down is that three days clear notice will have to be given. The intention of three days notice is that the Government may prepare for meeting the argument contained in the resolution; that is the point. When the Government has come forward with a Bill on the very same

subject matter, then the three days clear notice is not necessary. It is up to the Government to say that they want three days clear notice to prepare themselves. Now, the Government have no objection that three days notice is not given and they have not insisted. Therefore, the resolution has come before you.

Mr. SPEAKER.—I have understood the point. Will the Hon'ble Member enlighten me because it is still a little unsettled ? Is it an official resolution or a non-official resolution?

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—I am clear in my mind it is neither official nor non-official. This is a resolution contained in the rules of procedure and it is even clear that it should be taken. The Chapter containing about Resolutions is a different Chapter in the Rules of Procedure. Under that there are so many limitations and while admitting a resolution you have so much of discretion, you can amend or, you can reject. But, in this resolution you have absolutely no power to interfere. The only discretion you have is to fix the time and allow the members to speak and put the motion before the House and if it is rejected, then, go on with the Bill.

Mr. SPEAKER.—How is this resolution placed on a higher footing ? Supposing the member writes anything in this resolution; am I to admit it ?

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—It at once says that he will move the resolution. There is nothing like obtaining the approval of the Speaker. You have not been given any power, neither we nor the Government.

Mr. SPEAKER.—Has the Honlble Member Gopala Gowda got the Note I have passed on ? It may be passed on to Sri Anna Rao.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—I am very firm on this point, Sir. I do not think you have quoted any ruling particularly about such a resolution. If you think this should also be treated on par with the other resolutions, I am very sorry that I cannot accept that position; however eminent a lawyer you may be, I cannot accept that position.

Mr. SPEAKER.—I very much appreciate the humility with which the Hon'ble member has stated. But I am not bound by the opinion of one member but I will abide by the opinion of the House.

Sri G. V. GOWDA.—Sir, whatever the hon'ble member who has moved the resolution may have stated, the fact remains that rule 122 is there. The rule entitles a member after giving three days' clear notice, to move a resolution disapproving the Ordinance. If that has been satisfied, the House has got to take up for discussion that resolution and there is no other alternative.

Mr. SPEAKER.—I am going to ask the House as to when we shall take it up for discussion and what time we should allot.

Sri S. M. KRISHNA.—Normally when a business is put down you do not ask the House. It goes through the Business Advisory Committee and the report of the committee is going to come before the House.

Mr. SPEAKER.—Let the members say that it will go to the Business Advisory Committee. I have allowed it to be moved and I cannot take it back.

†Sri N. H. RANGANATH.—This is a special resolution coming under rule 122, which again comes under Art. 213 (2) (a) of the Constitution. Under Art. 213 (2) (a), supposing this resolution is approved by the House, the result would be that the ordinance that is in force—which will be in force for six weeks from the reassembly of this House—ceases to operate on that day on which the resolution is approved by this House. Supposing it is disapproved the consequence is different. Therefore, my submission is we have to take a decision on the resolution and so the resolution should first be taken into consideration. Art. 213 (2) (a) says :

> " An Ordinance promulgated under this article shall have the same force and effect as an Act of the Legislature of the State assented to by the Governor, but every such Ordinance—(a) shall be laid before the Legislative Assembly of the State, or where there is a Legislative Council in the State, before both the Houses, and shall cease to operate at the expiration of six weeks from the reassembly of the Legisiature, or if before the expiratian of that period a resolution disapproving it is passed by the Legislative Assembly and agreed to by the Legislative Council, if any, upon the passing of the resolution or, as the case may be, on the resolution being agreed to by the Council".

Therefore this is a special resolution and a sepcial rule 122 is there. The consequences of the passing or disapproving of this resolution are different. Supposing the House approves the resolution put forward by Sri S. Gopala Gowda, the consequence will that the ordinance will be inoperative. Since that consequence is there and it is a special resolution under Art. 213 (2) (a) of the Constitution, I submit that the resolution should be first taken into consideration and a decision is taken and then the Bill should be taken into consideration.

Mr. SPEAKER.—I invite the attention of the House to what transpired on a prior occasion. I said that the Mysore State Civil Services (Prevention of Strikes) Bill, 1966, and the resolution disapproving the Mysore State Civil Services (Prevention of Strikes) Ordinance, 1966 (Ordinance No. 1 of 1966) moved by Sri Gopala Gowda will be taken up together and that the hon'ble Minister might move the Bill for the Consideration of the House and then Sri S. Gopala Gowda might move his resolution. After the resolution is put first to the vote of the House the Bill will be taken up. If the House so desires, I will not insist on precedent because this House has power to over-rule precedents. Then comes the question of time. limit. I will put 20 minutes for the resolution and then it will be put to the vote. I can do all this but the point is, let there be a full debate and we have to strike a balance somewhere. So if the hon'ble members feel that what is right has not been done, I will allow the debate on the resolution and finish it within 15 minutes and take up the Bill. Will it be better ?

Sri S. SIVAPPA.—We agree but the time should be extended.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—he principles involved in the Bill and the resolution might be same and discussions will be centred on the same points. If you allow more latitude under this resolution, then I think wasting of the time on the Bill will be cut down.

Mr. SPEAKER.—It is a very serious suggestion coming from a senior member of the House. Two hours have been allotted and out of which already 1½ hours have been spent. The remaining period will be distributed between the two subjects.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, half the time may be given to the resolution and the remaining time may be given for the Bill.

†Sri M. V. RAMA RAO (Minister for Home).—Sir, you have called upon me to move the Bill. If I am permitted to move the Bill for consideration, I think it will simplify matters because he will know what I have got to say.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಸ್ವಾಮಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸದಸ್ಯರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಅವರನ್ನು ಗದರಿಸುವಂತೆ ಜೋರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Order, order. There is no point of order.

Sri M. V. RAMA RAO.—The reasons that the hon'ble members would like to state for disapproving of the ordinance would be the very reasons on which they will be able to oppose the Bill itself. Therefore, what has been already put down on the Order Paper—that this Bill will be taken up and the resolution seeking to disapprove the ordinance which is permitted to be moved, both of them, will form the subject of debate jointly. That, I think, will be the proper method of dealing with this subject. Therefore, if you permit me to move the motion for consideration of this Bill, I will do that.

Mr. SPEAKER.—I have called upon the Minister to do it and I will allow him to do it.

Sri G. V. GOWDA.—Would it not contravene Article 213(2) of the Constitution ?

Mr. SPEAKER.—Absolutely not.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, I beg to move :

"That the Mysore State Civil Services (Prevention of Strikes) Bill, 1966 be taken into consideration."

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—I oppose it.

Mr. SPEAKER.—Order, order. I think I must be a little firm as Sri Anna Rao said.

Motion moved :

"That the Mysore State Civil Services (Prevention of Strikes) Bill, 1966 be taken into consideration."

Sri G. V. GOWDA.—Sri Gopala Gowda has already moved the resolution and the House is seized of it.

Mr. SPEAKER.—I am aware of it.

Sri G. V. GOWDA.—Under article 213(2), if the House approves the resolution moved by Sri Gopala Gowda, there is no need to consider the Bill which seeks to replace the ordinance.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is entirely wrong. I do not approve of his reasoning. Hon'ble Members do not read what is put in their hands ; they do not think.

Sri G. V. GOWDA.—Under article 213(2), if this House approved of the resolution moved by Sri Gopala Gowda, what is the consequence ?

Mr. SPEAKER.—It does not enable me to throw out the Bill. The Hon'ble Member is repeating. I will allow the debate on the resolution first. Members may participate on the resolution alone. I will allow exectly one hour ; beyond that I will not allow and members should not request for extension of time.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈಗ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವ ಕಾಲ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರಬೇಡಿ.

Mr. SPEAKER.—Order, order. There must be a limit to the request.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯವಾದುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri S. M. KRISHNA.—Sir, before you call upon Sri Gopala Gowda to speak, I crave your indulgence to permit some of us to make a request to you. The Business Advisory Committee has allotted two hours for this Bill without taking into consideration the resolution that has been moved. As is admitted by everybody, including yourself, this Bill has far-reaching consequences ; it can put me behind the bar and you want this House to decide this question within two hours. Without trying to further upset you......

Mr. SPEAKER.—Don't think I am upset.

Sri S. M. KRISHNA.—Now, you do not look like that and I am very happy about it.

Mr. SPEAKER.—Unless I look like that, this young member Sri Lakkappa will not sit down.

Sri S. M. KRISHNA.—I would appeal to you to consider how strongly some of us feel about this particular Bill. If the Bill had confined itself to the civil servants of Mysore alone, probably we would not have minded it but it concerned everyone in this State. It is in that light that I would like you to consider the time allotted to this Bill and Resolution.

Mr. SPEAKER.—Now the time allotted by the Business Advisory Committee can be extended only by two hours—one hour by the Speaker and the rest by the House. If the members do not want to be business-like, I cannot help. Twenty-five minutes have been already wasted.

Sri K. LAKKAPPA.—Sir, kindly look to the consequences of this Bill. Any honest citizen can be put in jail and it will take away his fundamental right. After these nineteen years of Congress rule they want to take away our head and take away every right of ours. Is it democracy ?

Mr. SPEAKER.—Order, order. Has the member lost himself ? That is rather bad. I never expected this from this Hon'ble Member. Did I call upon him to participate in the Debate ? I would request this Hon'ble Member in particular not to participate and begin talking unless I call upon him by name. I am allowing certain latitude. The Hon'ble Member must contain and control himself. Would the Hon'ble Member Sri Gopala Gowda like to support his resolution ?

Sri K. LAKKAPPA.—We will control our emotions. Can this Government curtail the right guaranteed to every citizen by the Constitution ?

Mr. SPEAKER.—Order, order. The member will kindly retire from the House.

(The Hon'ble Member Sri Lakkappa remained in his seat).

Will the Hon'ble Member retire ? I will not hear him now.

Sri K. LAKKAPPA.—Kindly assign reasons, Sir.

Mr. SPEAKER.—The member will retire.

3-00 P.M.

The member will kindly retire.

Sri K. LAKKAPPA.—* * * * *

Mr. SPEAKER.—Will the member retire ? Otherwise he will have to be sent out.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—* * * * *

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri K. LAKKAPPA.—* * * * *

Mr. SPEAKER.—Every word of this member should be expunged.

Will the Hon'ble Member retire now ?

Sri K. LAKKAPPA.—* * * * *

(The member then withdrew from the House)

Mr. SPEAKER.—All these words will be expunged and they will not be reported by anybody. The member will not re-enter for the rest of the day.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—There must be a limit, Sir.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn for half an hour.

The House adjourned for Recess at Five Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

**Expunged as ordered by the Chair.

[MR. SPEAKER in the Chair].

Mr. SPEAKER.—Sri Gopala Gowda wanted to say something......

(Sri Gopal Gowda rose.)

The Hon'ble Member Sri Lakkappa is here. He had been asked to retire for the rest of the day. Unless he expresses regret he should not remain here.

Sri ANNARAO GANAMUKHI .—May I point out one thing ?

Mr. SPEAKER.—Not until I have finished the matter that I have taken up.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—That is about Sri Lakkappa's case only. I would like to invite your attention to rule 309 of the the Rules of Procedure :

> " The Speaker may, if he deems it necessary, name a member who disregards the authority of the Chair or abuses the rules of the Assembly by persistently and wilfully obstructing the business thereof.
>
> If a member is so named by the Speaker, he shall forthwith put the question that the member (naming him) be suspended from the service of the Assembly during the remainder of the session (or such part thereof as the Speaker may specify in the question) :
>
> Provided that the Assembly may, at any time on a motion being made, resolve that such suspension be terminated.
>
> A member suspended under this rule shall forthwith withdraw from the precincts of the Assembly."

You have named the the member, but you have not put the question to the House that the member be suspended for the rest of the day. I do not think the Speaker has got the authority to suspend any member for the rest of the day without putting the question to the House and the House agreeing to such question.

Mr. SPEAKER.—Will the member kindly tell me, did I name him ? Did I propose to name him ? Did I propose to take action under rule 309 ?

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—You said that he shall retire for the rest of the day. That means he is suspendud for the rest of the day.

Mr. SPEAKER.—Did I say "suspend" or "retire"? "Retire" does not mean "suspend". If members will not understand, what can I do ? Kindly read rule 308. Without reading the rule, they fling remarks against the Chair like that.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—I am sorry.

Mr. SPEAKER.—I shall give an opportunity to the Hon'ble member. If he is prepared to say that he did not mean anything and he is sorry, I am prepared to allow him to continue to remain in the House.

†Sri K. LAKKAPPA.—The discussion came in the way. There is the resolution tabled by Sri Gopala Gowda and Sri Krishna Shetty and there is the Bill moved by the Home Minister seeking to curtail the liberties of the citizens. The Bill takes away the rights guaranteed under the Constitution. Under the circumstances the feelings of any citizen are bound to arouse and amplify themselves on the floor of the House. The Speaker gave me an opportunity to say something about the resolution, whether it should reach earlier or after the Bill and I took that opportunity to vindicate the rights and privileges of the officers. But I had no intention to annoy or to cause any disrespect either to the Chair or to this House. But unfortunately this has been misconstrued by the Speaker.

Mr. SPEAKER.—The member will kindly resume his seat. Let him not make matters worse. I am showing him some indulgence because he is entitled to the highest consideration, but at the same time he is not entitled to say that the Speaker has misconstrued and to attribute motives.

Sri K. LAKKAPPA.—I request that full opportunity be given to members to ventilate the grievances.

Mr. SPEAKER.—I will give chance to every one according to rules, but if a member expects that he should be given chance outside the rules, he must kindly explain to me why he must be given and the House must permit it. If the House is prepared to give such permission to any member, I shall give because then the rules will not apply. If it is in accordance with the rules, I will allow. The whole tangle has arisen on account of my endeavour to accommodate to the maximum extent possible. I began by saying that the two will be taken up together. Then Members did not want it. Then a precedent was pointed out. Still, I had to bifurcate and so this Resolution will be considered first. Then for one hour I agreed; after that one hour, the whole day; that is not a proper request I really do not feel happy about it. Let us try to do business.

Sri K. LAKKAPPA.—A word of explanation, Sir. The feelings of the Members and their expression for redressal of grievances have not been heard by the Treasury Benches because they have got majority and show of hands. We can go behind the rules with the permission of the Chair; some latitude should be shown by the Chair. There must be tolerance in democracy and not mere majority rule.

Mr. SPEAKER.—The Member has got his own ideas of democracy and majority rule. Ignoring majority rule on the floor of the House, is not something which I can accept. I cannot accept that majority rule should not prevail. Majority rule will prevail.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 15ರಂದು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಮೈಸೂರು 1—66ನೇ ಮೈಸೂರು ಅಧಿನಿಯಮ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 213ನೇ ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ದೊರೆತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೇನು ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದವು, ಕಾರಣಗಳೇನಿದ್ದವು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿದ್ದ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ : ರಾಜ್ಯದ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ದಿವಸ ರಜವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇನೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಬರಲಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಂದೋಳನಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಮುನ್ನಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆಂದೋಳನ ಇವತ್ತಿನದಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಇವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 3 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಅಷ್ಟುಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ, ತಮಗೂ ನೆನಪಿರಬಹುದು, ಇದೇ ರಾಜ್ಯದ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಬಳದ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗಿ ಈಗಿನ ಜೀವನವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿನ ಜೀವನದವೆಚ್ಚವು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನುಮಾಡಿ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾದ ಕ್ರಮಗಳಮೂಲಕ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಣಿಯದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಡದೇ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಾಲಹರಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರಕದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಾಣದೆ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಸಂಘದ ಜಂಟೀ ಕ್ರಿಯಾಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ದಿವಸ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ರಜೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಹುಶಃ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಭಯ ಪಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆ ಭಯ ಉಂಟಾಯಿತು ಅಂದರೆ, ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಒಂದೇ ಸಾರ್ತಿಗೆ ರಜಾಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಹೋದರೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಕುಸಿದು ಬೀಳಬಹುದೆಂದೂ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಗ ಬಹುದೆಂದೂ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲಗಳು ಆಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾದರೂ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೆದರಿ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇದರ ವಿನಾ ಬೇರಾವ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅರನೇ ತಾರೀಖು ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಜರುಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಕರಾಳ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮೂಲಕ ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನೀಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಹೇಗೆ ವಿಶೇಷಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ವಿಶೇಷಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಎಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಆಗಬಾರದ ಗಂಡಾಂತರ ಒದಗಿದ್ದು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳು ಸೇರದೆ ಇದ್ದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆವುಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತ

ದೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೊರಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಗತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣದು ಪುಟ್ಟದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲ ವಿಧಿಗಳಿವೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪುಕ್ಕಲುತನ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ನಗುವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರೇ ತಮಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂತ ಗದ್ದಲ ಹಾಕಿದರೆ ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕ ಮನೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗುವಂಥ ನಿಲುವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ್ದು. ನಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ, ಬೊಕ್ಕಸ ಖಾಲಿ ಇದೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಆ ಜವಾನರನ್ನ ನೌಕರರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಪುಸಲಾವಣೆ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರೂ ಸಹ ಆಂಥೋಳನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಂಬಳವನ್ನೇನಾದರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರಿಂದ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ, ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಈ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನಗಾಣಿಸಿದ್ದಾರೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಗುಬ್ಬಿಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೌಕರರ ಅಂದೋಳನ ಏನಿದೆ, ಈ ಅಂದೋಳನ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ರೀತಿ ಇದು ಕಾನೂನು ಬಾಹೀರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆ ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ವಿವೇಕಯುತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತು, ಆ ಒಂದು ಅಫೀಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದವರ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅಂತಸ್ತಿನಿಂದಾಗಲಿ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ಜಾತಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ತಾರತಮ್ಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗವು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಿವೆ. ಈ ಮಾತು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಪ್ರಜೆಗಳೇ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಕರ್ತವ್ಯ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಯಾರು ಹೋಗಬಾರದು. ವಿವೇಕಯುತವಾದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದ ಬುನಾದಿಯು ಸಹ ಅದಕ್ಕಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 44 ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಎಂದು ಏನಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುಲಾಮರೆಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಇವತ್ತಿಗೂ ಇವೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಈ ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿ ಆಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೇರಿ ದೇವಾಸಿಯ ಅವರನ್ನು ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದರು. ನಂತರ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ. ಏಳನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿದರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಧ್ಯಮಕಾಲೀನ ಯುಗದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ಹೇರಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಜೀತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಮಾರಿಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ತಾವು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರೇ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರೆಸ್ ನೌಕರಿಗೆ Industrial Disputes Act ಪ್ರಕಾರ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಥೋಳನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸಂಘ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಘ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಅಸೋಷಿಯೇಷನ್‌ಗಳು, ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಹಕ್ಕುಗಳ ಒಳಗೆ ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನನು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ, ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಎನ್.ಜಿ.ಒ.ಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಯಾವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಇಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಂದು ಮಾತು.

ತಾವುಗಳು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ದಿಗ್‌ಭ್ರಾಂತನಾದೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾವ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಪೋಲಿಸರು ಯೂನಿಯನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ, ಈ ವಿಚಾರ ಈ ದಿನ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ 33 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸರು ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯೂನಿಯನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸೈನಿಕರು, ದಂಡನಾಯಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ, ಅವರುಗಳೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ಉರುಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಅದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಪೋಲೀಸರು ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಾವು ಕೊಡವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಅವರು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾಲೀಕ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಬಾರದು ಎಂದ ಹೇಳುವ ವಾದ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ, ಮಾನವೀಯವಾದ ಗೌರವವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಮನುಷ್ಯನ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಘನತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಗಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರಲ್ಲಿದಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

4-00 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಅಥವ including any unauthorised absence from duty, ಒಂದು ದಿವಸ ಕ್ಯಾಷುಯಲ್ ರಜಾ ಹಾಕುವುದೂ ಸಹ ಮುಷ್ಕರವಾಗುತ್ತದೆ, ನೌಕರರು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಶಿಕ್ಷಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ: ಈ ಒಂದು ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 3ನೇ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ "No State civil servant shall resort to strike" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದರೆ ಅವನನ್ನು ಈ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ 4ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ... ...shall be punished with imprisonment for a term which may extend to six months or with fine which may extend to five hundred rupees or with both, ಅವನು ಇನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನಾಗಿ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗೆ ಲಾಯಕ್ಕಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ನಮೂದಿಸಿ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಒಂದು ಅಧಿನಿಯಮದ ಕರ್ತೃ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಈ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ, ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿ, ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪೋಲೀಸ್ ರ್‍ಯಾಜದ ಸಂಕೇತವೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ಮೊದಲ ತರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೃತಿಯೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಇರುವ ಭಯ ಅಥವಾ ಶಂಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡುವುದು ಇದೆ. ಒಂದು ದಿವಸ ರಜ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಮೂಹಿಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ನಿಯೋಜಿತ ಮುಷ್ಕರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ನಿಯೋಜಿತ ಮುಷ್ಕರವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದೇ ಆದರೆ, ಅದರ ಅರ್ಥವೂ ಕೂಡ ಅವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆತನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇರಬಾರದು, ಇದು ಒಂದು ಶಿಕ್ಷೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ನಮ್ಮಂತಹವರನ್ನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಭೆ ಅಥವಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅಥವಾ ಯೂನಿಯನ್‌ಗೆ ಕರೆದಾಗ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ

ಭಾಷಣಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನ್ಯಾಯವಾಗಿವೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ, ತುಟ್ಟಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭತ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದೂ ಹೋರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋರಾಟ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದವನು ಎದ್ದು ನಿಂತರೆ ಅದೇ ಹೋರಾಟ, ಘೋಷಣೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದೂ ಹೋರಾಟವೇ, ಧಿಕ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಪರಮಾವಧಿ ಹೋರಾಟ, ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಾಗ ಅವರನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದು ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟ್ಟ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಥವಿದೆ. ಹೋರಾಟ ಹೂಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನಂತಹವನು ಒಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಾದವನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಈ ಮಸೂದೆಯ 5ನೇ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

> "Any person who instigated or incites State civil servants to take part in, or otherwise acts in furtherance of a strike, shall be punished with imprisonment for a term which may extend to one year or with fine which may extend to one thousand rupees or with both"

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮೊಟಕುಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ವಿವೇಕಯುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಟಕುಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾಗರೀಕರು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಅವರ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಕಾಪಾಡುತ್ತವೆ. ಈಗ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್, ರಿಟ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾಂಡಮಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೊಟಕುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಹಕ್ಕುಗಳನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟಕುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಬಾಲವೇ ನಾಯಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ತಲೆಕೆಳಗು ಸ್ಥಿತಿ. ಇದು ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದು ನಾನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿರಬಹುದು. ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಏನೇನೋ ತೊಡಕುಗಳು ಇರಬಹುದು, ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಬದಲು ದೊಣ್ಣೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿದೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ ಆ ಒಂದು ಬಲದಿಂದ ತುಳಿಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ, ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ ಕೇಳಿದರೆ, ಜೀವನವೆಚ್ಚದ ಕೂಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ದೊಣ್ಣೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವನ ತಲೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವನನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾಗರೀಕರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಾವ ಸವಾಲೂ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದು ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯ. ನಾಗರೀಕರಾಗಿ ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಬಳವನ್ನು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಶಃ ಲಕ್ನೋ ಘಟನೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಭಯಪಟ್ಟೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೋ ಸಂಘಟನೆ ನೋಡಿ ಭಯಪಟ್ಟೋ ಅಥವಾ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಇನ್ನು ಏನೋ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಂತಹ ಕರಾಳ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತೀರಾ ಖಂಡನೀಯವಾದ ಕೃತಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ನಾಗರೀಕನೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಲಾರ ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾರನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅಥವಾ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ (ಮಂಗಳೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಘಟನೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಸಮಾಜವಾದೀ ಸಮಾಜರಚನೆಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಳುವವರು ಗೆಲ್ಲಲಿ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಇದು ಒಂದು ಕರಾಳಶಾಸನ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಶಾಸನ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಶಾಸನವಾದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಯಿಂದ ದೂರ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಟ್ಲರ್‌ಶಾಹಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಸಂಕೇತ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮರೆತು, ಜನತೆಯ ಕೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಜ್ಞೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಅವರ ಕೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಿಕ್ಕೆ ವಿಟ್ಲೀ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಅಧೀನವಾದುದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಐರ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ ಆಯಾಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ? ಎನ್.ಜಿ.ಒ.ಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಬಾಡಿ ಇದೆ? ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾದ ಕೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮನವಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗದೆ ಕಡೆಗೆ ಯಾವ ಬೇರೆ ಉಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಉಳಿದಿದೆ; ಅದು ಶಾಂತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಪು ಅಥವಾ ಹೋರಾಟ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಉಂಟೆ? ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಹಕ್ಕಿನ ಬುಡಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಹಾಕುವ ಕಾರಣಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನು? ಮಾನವೀಯತೆಗೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ನನ್ನ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಅವರೊಡನೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವರು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಚಾ ಕುಡಿದು ನಾನು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್‌ರವರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಆದರೆ ನನಗೂ ಸಂತೋಷ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟೇ? ಎನ್.ಜಿ.ಒ.ಗಳು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಕೆಲಸದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಏನು ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಎನ್.ಜಿ.ಒ.ಗಳು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಕಾನ್‌ಷಸ್ ಆಗಿ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಆಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಮಯ ಆಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಯನ್ನೂ ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಪಾಶವೀ

ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮರ್ದಿಸಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಹಿಟ್ಲರ್‌ಶಾಹಿಯಾಗಿ ಆಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ದೂರ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ ದಾರಿ ಇದು ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈರೀತಿ ಕಾನೂನು ತಂದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವಿರಿ? ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಜನತೆಯ ಸರ್ಕಾರ ಈರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೀವು ತರಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣಪ್ಪ.—ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಯಾವ ಕೋರ್ಟ್ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಸಜೀವವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ ಸರ್ವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅದನ್ನೇ ಪರಿಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಜನರಿಗಾಗಿ ಇರುವುದು. ಜನರು ಕಾನೂನಿಗೆ ಅಲ್ಲ. "Old order changeth yielding place to new; God fulfils himself in many ways let one custom should corrupt the world." ಕಾನೂನು ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ಎನ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು, ಅವರು ಸಂಘಟನೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ರಾವಣನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಯಶಸ್ಸಿಲ್ಲ, ಜನತೆಗೂ ಯಶಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಈರೀತಿ ಹೋದರೆ ಜನತೆ ಅದನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ (ಕಡೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ದೇಶದ ಜನತೆ ಪ್ರತಿದಿವವು ಕೂಡ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ಆದರದಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ನೌಕರರುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಲ್ಲರ ಹಿತಚಿಂತನೆಯನ್ನೂ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೂಲಿಗಾರರು, ರೈತರು, ವಣಿಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸವಿನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿ ಇವೊತ್ತು ಇವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಜನತೆಗೆ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ! ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಕ್ಯಾಜುಯಲ್ ರಜಾವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್. ಅವರು ಕ್ಯಾಜುಯಲ್ ರಜಾವನ್ನು ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಅದು ಒಂದು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ ಸೆಕ್ಷನ್ (5)ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಸಜಾ ಮತ್ತು ಫೈನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೂ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯ ಇದೆ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಜೀವನದ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೌಕರರ ನಿತ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಮ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ)

ವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರು ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನ್ಯಾಯವಾಗಿವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಾಮೂಹಿಕ ರಜಾವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ, ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಯಾರು ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರೋ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಫೈನು ಮತ್ತು ಸಜಾವನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ? ಸರ್ಕಾರದವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರೋ ಅವರದು ಮೊದಲನೆಯ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರಾದ ನಾವು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆ ? ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಅದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ದೇಶ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ? ಜನಗಳು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂತಹ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹಿಡಿಸಿದರೆ ನಾಳೆ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ತಮಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಬೇಕೋ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿಯ ಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜನಗಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಜನತೆಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ದುರಾಡಳಿತದ ಕಾನೂನು ಅಥವಾ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾನೂನು ಎಂದು ಕರೆಯೋಣವೇ ? ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಜಾಣರು, ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ಅವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ದೊಡ್ಡ ಜಾಣರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಜಾಣರು ಅವರು. ನಾನು ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದಡ್ಡತನ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ, ಸೂಪರ್ ವೈಜರುಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ, ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟುಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ಕಡೆ, ಹೀಗೆ ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದುವುಗಳೇ, ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೇನಿವೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮುಂದಿನ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಯಾರು ಮುಷ್ಕರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ನೀವು ಈಗಲಾದರೂ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾ

ಹೋದರೆ ನೀವು ಜಾಣರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕರಾಳ ಶಾಸನದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ನೀವು ಉಣ್ಣದೇ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು, ಮತ್ತು ಬಡ ನೌಕರರ ಗೋಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹಿತವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ನೌಕರರನ್ನು ಹೆದರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಿ. ಈಗ ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಗತಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ವಿಧಾನಸೌಧದ ನಾಲ್ಕುಗೋಡೆಯೊಳಗೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಈ ಪದವಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಏನೇನು ಕಷ್ಟ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಕಾನೂನಿನ ಬಲ ಬಹಳ ದಿವಸ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಜನತೆಯ ಪ್ರೇಮದ ಬಲ ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನೀವು ಸಂಪಾದಿಸಿ ದೇಶವನ್ನು ಆಳಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ

Mr. SPEAKER.—Sri R. S. Hegde.........

(Some other Hon'ble Members stood up).

4- 30 P. M.

It is not possible to give chance to everybody to speak on this Resolution. I will try to take a representative cross section.

Sri R. S. HEGDE (Honnawar).—Mr. Speaker, Sir, I oppose the resolution. Sir, the ordinance which is before us is purported to be discredited on the ground that sections 1 to 4 infringe the fundamental rights of a civil servant and sections 5 to 6 are a clog on the fundamental rights of a citizen to speak freely. Sir, in my submission, the above argument is most unsound and if it is carried to its logical conclusions, there will be nothing but disorder, chaos and confusion in all Governmental activities. I am fully fortified in my argument, as the interpretation of the fundamental rights and their scope with all reasonable restrictions came up before the Superme Court several times and on several occasions, and the principles have been laid down in a series of rulings and they will be the guiding lines to see whether the present piece of legislation infringes the so-called fundamental rights of a civil servant as well as the citizen. Sir, fundamental rights are explained in article 19 of the Indian Constithtion. Article 19 (1) (a) to (g) precisely defines the scope of the fundamental rights. Article 19 (2) to (6) deal with the reasonable restriction on the so-called fundamental rights enunciated in article 19. Reasonable restrictions on the execise of those fundamental rights are imposed in the interest of public order, in the interst of public safety, in the interest of decency, in the interest of morality and in the interest that there is no incitement to an offence. The restritions in the exercise of fundamental rights came for a decision before the Supreme Court, and I

(SRI R. S. HEGDE)

am quoting two cases—one in Gopalan *versus* the State of Madras, and the other Arunachalam *versus* the State of Madras—and the gist is given in the Constitution itself. Sir, it is stated:

> "There cannot be any such thing as absolute or uncontrolled liberty wholly freed from restraint for that would lead to anarchy and disorder. The possession and enjoyment of all rights are subject to such reasonable conditions as may be deemed to the governing authority of the country to be essential to the safety, health, peace, general order and morale of the community. Ordinarily every man has the liberty to order his life as he pleases, to say what he will, to go where he will, to follow any trade, occupation or calling at his pleasure and to do any other thing which he can lawfully do without let or hindrance by any other person. On the other hand, for the very protection of these liberties, the society must arm itself with certain powers. What the Constitution, therefore, attempts to do in declaring the rights of the people is to strike a balance between individual liberty and social control. Article 19 of the Constitution gives a list of individual liberties and prescribes in the various clauses the restraints that may be placed upon them by law so that they may not conflict with public welfare or general morality."

In the other case.

> "the expression 'reasonable restriction' seeks to strike a balance between the freedom guaranteed by any of the sub-clauses of clause (1) of article 19 and the social control permitted by any of the clauses (2) to (6). It connotes that the limitation imposed on a person in enjoyment of the right, should not be arbitrary or of an excessive nature, beyond what is required in the interests of the public. In order to be reasonable the restriction must have a reasonable relation to the object which the legislation seeks to achieve, and must not go in excess of that object."

These two rulings clearly enunciate the restrictions on the fundamental rights of a civil servant and also a citizen. Sir, in 1951, in the first amendment of the Constitution, a proviso was added to clause (2):

> "Nothing in sub-clause (a) of clause (1) shall affect the operation of any existing law, or prevent the State from making any law, in so far as such law imposes reasonable restrictions on the exercise of the right conferred by the said sub-clause in the interests of the security of the State, friendly relations with foreign States, public order, decency or morality, in relation to contempt of court, defamation or incitement to an offence."

So, limitations are placed on the freedom of speech by the first amendment of 1951 Atc. The First Amendment Act of 1951 enables the legislatures to impose restriction on the freedom of speech and expression on the following grounds, *i. e.*, in the interests of the security of the State, friendly relations with foreign States, public order, decency or morality in relation to contempt of court, defamation or incitement to an offence. Then, it is further clarified as follows based on the rulings:

> "In the interests of public order, the State may impose restrictions on the incitement of with-holding of services by public employees or by persons engaged in any employment which is essential for securing the public safety or for maintaining services essential for the life of the community."

From this point of view, this piece of legislation can be said to be only a reasonable restriction on the civil servant as well as the citizen. The present legislation is against those civil servants who strike work when they belong to the category of essential services and it is reasonable restriction as stated in clauses 2 to 6 of article 19.

Now, even with regard to those who instigate, there is no question of fundamental rights either. When once it is conceded that strike is an offence, then to instigate the offence, there cannot be any fundamental right at all. Therefore any penalty levied for the instigation or the incitement of the offence cannot be said to be an encroachment on the right of the citizen.

Sri K. LAKKAPPA.—If strike is an offence, in a democratic country, in what manner are you going to resolve their grievances ?

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Member must first request him to yield. If he does not, he should not go on speaking.

Sri R. S. HEGDE.—When the strike is not in the interest of public safety, public good, as it is stated in clause 2 of the Ordinance, it would not be proper. This matter could be viewed from another point of view. We have got Directive Principles in the Constitution in Chapter IV. The State has got certain responsibilities and that is stated in articles 38 and 39 of the Constitution. When there is heavy responsibility on the State Government to maintain, to secure, protect effectively, as it were, the social order in which there will be political, social and economical justice, my contention is, this strike will be directly in conflict with the Directive Principles laid down in the Constitution.

Another important point I submit is, this legislature is not competent to sit in judgment on the constitutionality of the Act unless it is so patent on the face of the record. Then, if this House is to sit in judgment on the constitutionality of the Act which is not patent on the face of the record, then, we shall be assuming the function of the judiciary.

Finally, Sir, I want to submit that all political thinkers and great experts have agreed that if political democracy, if parliamentary

(SRI R. S, HEGDE)

democracy is to strive, then no community or class of servants should resort to those methods which are non-constitutional or extra-constitutional. There is a particular constitution and all the fights must be within the frame-work of the Constitution. If strikes, hunger-strikes, breach of order, disruption can force a decision, why should we have a Constitution ? That is what great people have stated.

(Sri S. Gopala Gowda interrupted)

Sri R. S. HEGDE.—I am only stating what great leaders have stated. What your own Swatantra party leader Sri C. R. has said has appeared in the Deccan Herald of previous Sunday.

Sri SIDDIAH KASHIMAT.—Sir, I object to this. They have not said that.

Sri R. S. HEGDE.—Sir, all methods which are extra-constitutional must come to a halt. I have got a cutting and I will give it if they want.

Sir, I am one of those who sympathise with the efforts of the N. G. Os. as far as their demands are concerned. They must be given a fair deal. A Commission is appointed to look into the grievances of the N. G. Os. Their efforts must be channelised through constitutional methods but not through methods which are unconstitutional or extra-constitutional. Thank you Sir.

Mr. SPEAKER.—Now, one hour is over; the Minister has to reply. According to the procedure, Sri Gopala Gowda has to speak. If all the members agree among themselves, I will allow one member and then call upon Sri Gopala Gowda. I cannot allow everybody.

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮಗೆ ಐದು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಮತ್ತು ಖೇದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರುಳಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಬಹಳ ಲೈಟ್ ಹಾರ್ಟಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎಸ್. ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರು ಇಂಡೊನೇಷ್ಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮರುಳಪ್ಪನವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು ? ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು ? ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟುಗಳ ಕುರ್ಚಿ ಎಳೆದು ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರು ಯಾರು ? ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇದು ಯಾವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ? ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕನ್ನಡ ಇಲ್ಲವೇ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆ, ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗಾದರೂ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಮಮತೆ ಇತ್ತು. ಚಳವಳಿ ನಡೆಸುವಂತಹ ಜನತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನುಕಂಪವಿತ್ತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಗೆ

ಹೋಗಿ ಎತ್ತಿನ ಕತ್ತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವೋಟನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈಗ ಜನತೆಯನ್ನು ಗುಲಾಮರಂತೆ ಕಾಣುವುದಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ತರ್ಪಣ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ, ಅಂಥವರನ್ನು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವಾಗ, ಅವರೇ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಬಂಧಿಸಿದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದಂತಹ ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲಿ ? ಅದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳುವುದೇನೋ ನಿಜ, ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಬಾವುಟವನ್ನು ಹಾರಿಸಿದವರು ಯಾರು ? ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಪರಕೀಯರ 170 ವರ್ಷಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದವರು ಯಾರು ? ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಂತಹ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲ, ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನೌಕರರ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥ ನೌಕರರು ಒಂದು ಚಳವಳಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪು ಏನು, ಸ್ವಾಮಿ ? ಈಗ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಲು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದವರು ಯಾರು ? ಇದು ಯಾರು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದು ? ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಐ.ಸಿ.ಎಸ್., ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ? ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ, ಐದು ಸಾವಿರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಡಿದು ತಿಂದು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಂದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಅವರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಹುಮತದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳದ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಸಾಕು. ಇದನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಂಬಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳು ಇರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ ಇರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸೈಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅಂಥ ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಗೆ ಸೈಟ್ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸೈಟಿಗೋಸ್ಕರ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಸೈಟ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇವರು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದೇ ? ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಭದ್ರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಗುಂಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಿಲಿಟರಿ ಕಮಾಂಡರನ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಹು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಆಯಿತು. ಆಗ್ಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟ್ರೈಕ್

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ? ಅವತ್ತು ಹೇಳಿದವರು ನೀವೇ ಅಲ್ಲವೆ ? ಇದು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದೆ. ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಸಹ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಸರಕಾರ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ತರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಂಥ ಅಗತ್ಯ ಏನು ಇದೆ ? ಆದುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೌಕರರ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜೇನು ಗೂಡಿಗೆ ಕೈ ಇಡಬೇಡಿ. ಕೈ ಇಟ್ಟದ್ದೇ ಆದರೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಜೇನುಗಳು ಕೈ ಕಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡಿ, ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡಿ, ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಕೊಡಿ, ವಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಬಡ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇರಲಿ. ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಮೂರು ಓಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ ಎನ್ ಜಿ.ಓ. ಗಳಿಂದ ನೂರು ಓಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಬಹಳ ಉಗ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಿಸಿ ನಮಗೆ ತಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಿಸಿ ನಿಮಗೇ ತಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕರಾಳ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅತೃಪ್ತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಡಿ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಕಾದು ನೋಡೋಣ. ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಗಿಯುವವರೆಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಇರಿ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಹೊಸ ಶಾಸನ ಸಭೆ, ಹೊಸ ಸಚಿವ ಮಂಡಲ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕೆಡುಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಜನತೆಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

† **Sri M. V. RAMA RAO.**—Sri, I oppose this resolution and when the debate takes place on the Bill which has been placed before this House and the consideration of which has already been moved by me, I shall be able to indicate how the arguments that have been advanced in favour of this resolution are misconceived and are not in the interest of the officials on whose behalf so much sympathy is sought to be expressed on the floor of the House. It is in the interest of the public servants themselves that this enactment is necessary and it has been made by means of an ordinance because the Legislature was not in session at the time the situation was provoked. I do not propose to anticipate what I propose to say when the Bill is taken up for debate. I oppose this resolution and I request the House to reject the resolution.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬದಲು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಮಸೂದೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ; ಈಗ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ನೀವು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಖ್ಯಾ ಬಲದ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ತೀರ್ಮಾನ. ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವುದೂ ಹಾಗೇನೆ ; ಸಂಖ್ಯಾ ಬಲದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಬಲದ ಮೇಲೆ. ಬಲವೇ ನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಷಾದ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಈ ನಿರ್ಣಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಯಾವ ಅಧ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೊರಡಿಸಿದರೋ ಆ ಅಧ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಬಾರದು, ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಮನವಿ ಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 19 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಸೇರಿರುವವರು ಕೂಡ, ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸವೇ ಮರೆತುಹೋಗಿದೆ. ಈ ಇತಿ ಹಾಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಭಟ್ಕಳದ ಸದಸ್ಯರು ಓದುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, to refresh his memory. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದರೆ ಏನು, ಮುಷ್ಕರ ಎಂದರೆ ಏನು, ಹೋರಾಟ ಎಂದರೆ ಏನು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಎಂದರೆ ಏನು, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆ ಯದು, ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದು, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದುದರಿಂದ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಅಧಿಕಾರದ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ ಇದೆ, ಮಿಲಟರಿ ಇದೆ, ಬಂದೂಕು ಇದೆ, ನಮಗೆ ಬಹು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರು ಕೈ ಎತ್ತುವವರಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬ ಈ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುತ್ತೇವೆ, ಚಳು ವಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯುತ್ತೇವೆ, ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಮಾಡಿಸುವವರನ್ನು ನಾವು ತುಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಆದರೆ ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೇಡುಗಾಲಕ್ಕೇ ಹೀಗೆ ನೀವು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊನೆಗಾಲ ಇದು. ಯಾವ ಸಭ್ಯನೂ ಕೂಡ ತನಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಅವಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ನನಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಅವಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ತಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಾವು ಹಗುರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕಾಣಬಾರದು, ಇದು ಹಗುರವಾಗಿ ಕಾಣತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಏನೊಂದು ಅಧ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ 19 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನ ಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಕರಾಳವಾದ ಶಾಸನ, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಿ ಏಟನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಶಾಸನ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು. ಅವರು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡದಂತೆ ಅವರನ್ನು ಬೆದರಿಸಿದಿರಿ. ಆ ದಿನವೂ ಹೋಯಿತು. ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಅವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಮೌನವಾಗಿ ಪೇ ಕಮೀಷನ್ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು, ಇನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಅತೃಪ್ತಿಯನ್ನು, ತಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನ ವನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದೆ, ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ನೇರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಶಕ್ತಿ, ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ, ಕೈವಾಡಮಾಡಿ ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ, ಸಂಘಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ, ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ 19 ವರ್ಷದ ನಿರಂತವಾದ, ಅವಿರತವಾದ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇವತ್ತು ನೀವು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿ ದ್ದೀರೇ ಹೊರತು ಅದು ಯಾರೂ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಹಗುರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಾವು ಬರಬಾರದು, ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯಾಬಲವಿರುವುದರಿಂದ ಪಾಸ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಮಸೂದೆ ಕಾನೂನು ಕಡತಕ್ಕೆ ಈ ಜನರ ಬಹುಮತದಿಂದ ಏರುವುದಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ತರುವುದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರ ಮೂಲಭೂತ ವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಇದು ನೌಕರರದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಜೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡತಕ್ಕ ಶಾಸನವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬಾರದು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ನೀವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That this House disapproves the Mysore Civil Services (Prevention of Strikes) Ordinanee, 1966".

The Resolution was negatived.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I press for a division)

(*Division Bell rang for two Minutes*)

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That this House disapproves the Mysore State Civil services (Prevention of strikes) ordinance, 1966."

(The division was taken by requesting the Members for and against the Resolution to stand in their seats)

Mr. SPEAKER.—The result oft he division is as followes:
Ayes: 25, Noes: 65.

(*The Resolution was lost*)

MYSORE STATE CIVIL SERVICES (PREVENTION OF STRIKES) BILL, 1966.

(*Motion to consider*)

Sri M. V. RAMA RAO (Minister for Home) : Sir,.. ......

Sri K. H. RANGANATH.—I rise to a point of order. I had opposed the moving of the Bill under rule 71.

Mr. SPEAKER.—If the member wants he nan oppose. It members want to know the constitutional position, I am ready to help them with all the information. Let the Debate start.

†**Sri M. V. RAMA RAO.**—Sir, this is a Bill which seeks to replace the ordinance which had been issued earlier and is intended to provide for the prevention of strikes by civil servants of the State of Mysore. Hon'ble members of the House are aware that in this State as in some other State there have been organised attempts to tamper with the loyaty of Government servants and to instigate and incite them into behaving as if they were members not of the civil service but of a labour union. Ideas have been sought to be put into their heads and to make them believe that they have a position which is similar to the positian of the factory workers in industrial establishments who, on certain occasions, go on strikes in order to achieve